

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ΑΤΤΙΚΑ)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Πληροφοριακό υλικό για το σχέδιο δράσης

Γυναίκες & Βία

Ευρωπαϊκό & διεθνές πλαίσιο

Ενημερωτικό υλικό και μελέτες

του Ομίλου για την Unesco

Δήμου Αμαρουσίου Περιφέρειας Αττικής

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του σχεδίου δράσης:

«Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων»

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ε.Π.
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
2007-2013

ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υποέργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	5
2. Τα είδη της βίας κατά των γυναικών, σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών:	7
2.1. Ενδοοικογενειακή βία.....	7
2.1.1. Παραδοσιακές πρακτικές.....	7
2.1.2. Ακρωτηριασμοί γενετικών οργάνων	7
2.1.3. Θέματα προίκας και πρόωρου γάμου	8
2.2. Βία στην Κοινωνία.....	8
2.2.1. Βιασμοί.....	8
2.2.2. Σεξουαλικές επιθέσεις στο γάμο	8
2.2.3. Σεξουαλική παρενόχληση	8
2.2.4. Εκπόρνευση	8
3. Φτώχεια & ανισότητα	9
3.1. Φτώχεια και Εκπαίδευση	9
3.2. Φτώχεια και Μητρική Θνησιμότητα	10
3.3. Φτώχεια και Αδυναμία	11
4. Για ποιους λόγους οι κακοποιημένες γυναίκες ανέχονται τη βίαιη συμπεριφορά των συζύγων τους;	11
4.1. Ποιά είναι τα αίτια της κακοποίησης; Ποιο είναι το προφίλ του θύτη και του θύματος;	12
4.2. Τί γίνεται όταν η κακοποιημένη γυναίκα θέλει να εγκαταλείψει τη συζυγική στέγη;	13
4.3. Ποιοι άλλοι τρόποι υπάρχουν για την αντιμετώπιση του προβλήματος;.....	13
5. Ενδοοικογενειακή βία με θύμα τη γυναίκα	15
5.1. Η βία κατά των γυναικών είναι ίσως η πιο επαίσχυντη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	17
6. Ευρωπαϊκό & Διεθνές πλαίσιο	20
6.1. Διεθνή μέτρα κατά της ενδοοικογενειακής βίας.....	20
6.1.1. Η Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων εις βάρος των Γυναικών.....	21
6.1.2. Η Διακήρυξη του Πεκίνου και η Πλατφόρμα Δράσης.....	21
6.2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση	22
6.2.1. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	23
6.2.2. Το Συμβούλιο της Ευρώπης	23
6.2.3. Παράδειγμα Ευρωπαϊκών Σχεδίων Δράσης: Το Πρόγραμμα Δάφνη	24
6.3. Ελληνική Πραγματικότητα	25
7. Κακοποίηση γυναικών	26
7.1. Φάσεις κακοποίησης	34
7.2. Ψυχολογική κατάσταση κακοποιημένης γυναίκας	36
8. Αντί επιλόγου	38

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l'éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

1. Εισαγωγή

Η βία κατά των γυναικών αποτελεί ένα πρόβλημα, που «εμφανίζεται» (ή συνήθως συγκαλύπτεται) σ' όλων των τύπων τις σύγχρονες κοινωνίες με ποικίλες μορφές, είτε με τη μορφή της ενδοοικογενειακής βίας, είτε με τη μορφή της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, όσο και στις υπόλοιπες κοινωνίες, όπου οι γυναίκες είναι θύματα πιο πρωτόγονων μορφών βίας.

Η ενδοοικογενειακή βία είναι μία από τις πιο κακοήθεις καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επειδή διαπράττεται, όχι από ξένους, αλλά από μέλη της οικογένειας, ανθρώπους εμπιστοσύνης. Είναι εξαπλωμένη σ' όλο τον κόσμο, με επιπτώσεις στη φυσική και συναισθηματική υγεία γυναικών και παιδιών, απειλώντας την οικονομική τους ασφάλεια και υπονομεύοντας την αυτοεκτίμησή τους και ειδικά στα παιδιά τη δυνατότητα για ομαλή ανάπτυξη. Στις χειρότερες περιπτώσεις αποτελεί απειλή για τη ζωή, όταν γυναίκες δολοφονούνται ή αυτοκτονούν από απελπισία.

Μια τέτοια μορφή βίας-ανεξαρτήτως χώρας- δεν κάνει διακρίσεις πολιτισμικής ταυτότητας, ταξικής θέσης, μορφωτικού επιπέδου, ύψους εισοδήματος, εθνικότητας και ηλικίας. Σε παγκόσμιο επίπεδο υπολογίζεται ότι δεν καταγράφονται σε επίσημες στατιστικές 60 εκατομμύρια γυναίκες, θύματα των ίδιων των οικογενειών τους, δολοφονημένες εκ προμελέτης ή εξ αιτίας παραμέλησης, μόνο και μόνο επειδή είναι γυναίκες.

Ορισμένες μορφές βίας εκδηλώνονται σ' όλα τα μήκη και πλάτη της γης (π.χ. η ενδοοικογενειακή βία και ο βιασμός), ενώ άλλες εμφανίζονται μόνο σε ορισμένες χώρες ή πολιτισμούς, όπως ο ακρωτηριασμός των γεννητικών οργάνων, η επαλήθευση της παρθενίας, το κάψιμο στην πυρά των χηρών.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υποέργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Η άσκηση σωματικής και ψυχολογικής βίας από άντρες σε γυναίκες έχει κοινωνικές γενεσιουργές αιτίες τις σχέσεις εξουσίας ανάμεσα στα φύλα, που αποτελούν δομικό στοιχείο της κοινωνίας (βία δομική) και εκφράζονται πέρα από την άμεση άσκηση βίας σ' όλους τους τομείς της κοινωνίας, με τις συγκεκριμένες μορφές :

- η οικονομική και κοινωνική εξάρτηση της γυναίκας από τον άντρα,
- η μειονεκτική θέση των γυναικών στον τόπο της δουλειάς,
- οι λιγότερες ευκαιρίες μόρφωσης για κορίτσια και γυναίκες,
- η υπο-εκπροσώπηση των γυναικών σε πολιτικές θέσεις.¹

¹ Καίτη Παπαρρήγα Κωσταβάρα, http://www.poreiagynaikon.gr/idrytiko/idr_5.htm

 Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης						ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».				ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΦ/ΕΥΕ)		

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

2. Τα είδη της βίας κατά των γυναικών, σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών:

2.1. Ενδοοικογενειακή βία

Η βία κατά των γυναικών στον οικογενειακό κύκλο εμφανίζεται τόσο στις αναπτυγμένες, όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες. Οι γυναίκες αυτές αντιμετωπίζουν συνήθως τη βία σαν κάτι προσωπικό μεταξύ αυτών και των οικείων τους προσώπων ή των συζύγων τους και το κρύβουν από τους γείτονες, την κοινωνία και την πολιτεία. Ωστόσο πολλές φορές αυτά τα ζητήματα καταλήγουν σε τραγωδίες.

Στις ΗΠΑ, κάθε 18 λεπτά κακοποιείται μια γυναίκα, ενώ το 22-35% των νέων γυναικών, που μπαίνουν στα επείγοντα των νοσοκομείων, είναι θύματα βίας.

Στο Περού το 70% όλων των εγκλημάτων αφορούν σε κακοποίηση γυναικών από τους συζύγους τους.

2.1.1. Παραδοσιακές πρακτικές

Σε πολλές χώρες οι γυναίκες πέφτουν θύματα των παραδόσεων και των εθίμων της χώρας τους.²

2.1.2. Ακρωτηριασμοί γενετικών οργάνων

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, 140 εκατ. κορίτσια και γυναίκες (εκ των οποίων 101 εκατ. στην Αφρική), έχουν υποστεί κάποιου είδους ακρωτηριασμό των γενετικών τους οργάνων και υποφέρουν από τις παρενέργειες στην υγεία τους.

Κορίτσια πέφτουν θύματα βίας πριν καν γεννηθούν, καθώς σε πολλές χώρες οι γονείς προσφεύγουν σε εκτρώσεις, μόλις μάθουν ότι το έμβρυο είναι κορίτσι.

² <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=105633>, εντοπίστηκε την 25 Νοεμβρίου 2009

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Στην Ινδία μία διαφήμιση κλινικών άμβλωσης, που έλεγε, ότι «είναι καλύτερο να ξοδέψεις 38 δολάρια τώρα για να βάλεις τέλος σε ένα έμβρυο παρά 3.800 δολάρια αργότερα για την προίκα της» προκάλεσε τις αντιδράσεις των γυναικών ³

2.1.3. Θέματα προίκας και πρόωρου γάμου

Στην Ινδία περίπου πέντε γυναίκες την ημέρα (σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία) δέχονται επιθέσεις με οξέα για θέματα προίκας. Ο πρόωρος γάμος, που συνήθως γίνεται, χωρίς τη συγκατάθεση του κοριτσιού και στη συνέχεια οι πολλαπλές εγκυμοσύνες και γέννες μπορούν να προκαλέσουν προβλήματα υγείας, ακόμη και το θάνατο.

2.2. Βία στην Κοινωνία

2.2.1. Βιασμοί

Στις ΗΠΑ σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Φεβρουαρίου του 2013 εμφανίζουν ότι κάθε έξι λεπτά μια γυναίκα πέφτει θύμα βιασμού

2.2.2. Σεξουαλικές επιθέσεις στο γάμο

Σε πολλές χώρες οι σεξουαλικές επιθέσεις από το σύζυγο στη γυναίκα δεν αποτελεί καν έγκλημα.

2.2.3. Σεξουαλική παρενόχληση

Η σεξουαλική παρενόχληση παρατηρείται συχνότερα στο χώρο εργασίας.

2.2.4. Εκπόρνευση

Πολλές γυναίκες αναγκάζονται σε εκπόρνευση από τους γονείς και τους συζύγους τους είτε λόγω οικονομικών και κοινωνικών δυσχερειών, είτε γιατί πέφτουν θύματα εξαπάτησης γραφείων συνοικεσίων. Τα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν αυτές οι γυναίκες είναι πολλά και ποικίλα.

³ (<http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=105633>)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Ακόμη, άλλες περιπτώσεις, στις οποίες παρατηρείται έντονα η βία κατά των γυναικών είναι:

Βία κατά των μεταναστών

Πορνογραφία

Βία, που προκαλείται ή παραβλέπεται από την πολιτεία

Βία στις φυλακισμένες

Βία και βιασμοί σε γυναίκες κατά τη διάρκεια πολέμων

Βία κατά των προσφύγων

3. Φτώχεια & ανισότητα

3.1. Φτώχεια και Εκπαίδευση

Η βία συχνά εμποδίζει τις γυναίκες να ξεφύγουν από τη φτώχεια. Η εκπαίδευση μπορεί να είναι ένα μονοπάτι, που οδηγεί μακριά από τη φτώχεια, αυξάνοντας τις επιλογές της γυναίκας και μειώνοντας την εξάρτησή της, όμως οι διακρίσεις και η βία εμποδίζουν την πρόσβαση των κοριτσιών στην εκπαίδευση. Η εκπαίδευση είναι ανθρώπινο δικαίωμα, κι όμως πάνω από 55 εκατομμύρια κορίτσια παγκοσμίως δεν πηγαίνουν στο σχολείο.

Στο Τατζικιστάν, πολλές οικογένειες αδυνατούν να καλύψουν, όσα χρειάζονται για το σχολείο π.χ. βιβλία, ρούχα και μεταφορά.⁴

Οπότε, αντί να στέλνουν τα κορίτσια στο σχολείο, δίνουν προτεραιότητα στη φοίτηση των αγοριών, αφού είναι πιο πιθανόν να κερδίζουν περισσότερα αργότερα στη ζωή τους. Πολλά κορίτσια δεν ολοκληρώνουν την εκπαίδευσή τους, και αντ' αυτού φροντίζουν τα μέλη της οικογένειας, δουλεύουν στους αγρούς ή στην αγορά ή παντρεύονται σε νεαρή ηλικία.

⁴ <http://www.amnesty.org.gr/stop-violence-against-women>

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Η έλλειψη εκπαίδευσης περιορίζει τις επιλογές των γυναικών αργότερα στη ζωή τους. Οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΟΗΕ για τη χιλιετία ήταν η εκπαίδευση και η υγεία και αναγνωρίστηκαν ως παράγοντες ζωτικής σημασίας για οποιαδήποτε στρατηγική εξάλειψης της φτώχειας. Οι γυναίκες και τα κορίτσια, που ζουν στη φτώχεια αντιμετωπίζουν επιπλέον εμπόδια γι' αυτά τα δικαιώματα, λόγω της κοινωνικο-οικονομικής τους κατάστασης και των διακρίσεων με βάση το φύλο.

3.2. Φτώχεια και Μητρική Θνησιμότητα

Το Περού έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά θνησιμότητας στη Λατινική Αμερική. Οι βαθιές ανισότητες στην περουβιανή κοινωνία καταδεικνύονται από τα εξαιρετικά διαφορετικά ποσοστά θνησιμότητας μεταξύ γυναικών σε πλούσιες και φτωχές περιοχές. Σύμφωνα με το περουβιανό Υπουργείο Υγείας, οι γυναίκες σε αγροτικές περιοχές έχουν διπλές πιθανότητες σε σχέση με εκείνες σε αστικά κέντρα, να πεθάνουν από αίτια σχετικά με την εγκυμοσύνη⁵. Εκατοντάδες φτωχές αγρότισσες και ιθαγενείς έγκυοι πεθαίνουν από αίτια, που θα μπορούσαν να αποτραπούν, διότι δεν τους παρέχονται οι ίδιες υπηρεσίες υγείας, που λαμβάνουν άλλες γυναίκες στη χώρα. Η φτώχεια είναι ένας καθοριστικός παράγοντας, που μπορεί να οδηγήσει ακόμη και σε απώλεια της ζωής της γυναίκας, ειδικά όταν αυτή βρίσκεται σε κατάσταση εγκυμοσύνης

⁵ όπως 4.

 Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης		 Ε.Π. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013	 ΕΣΠΑ 2007-2013 Πρόγραμμα για την ανάπτυξη ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Το υπόδειγμα εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».				ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΦ/ΕΥΕ)	

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

3.3. Φτώχεια και Αδυναμία

Δεν υπάρχει κοινωνία στον κόσμο, που οι γυναίκες δε βρίσκονται σε κίνδυνο εξαιτίας της έμφυλης βίας, που τις εμποδίζει να συμμετέχουν ισότιμα στην κοινωνία και να απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους. Παρότι τα δύο τρίτα των εργατωρών παγκοσμίως ανήκουν στις γυναίκες και παρότι η μισή τροφή παγκοσμίως παράγεται απ'αυτές, οι γυναίκες κερδίζουν μόνο το δέκα τοις εκατό του παγκόσμιου εισοδήματος και τους ανήκει λιγότερο από το ένα τοις εκατό της παγκόσμιας ιδιοκτησίας. Στο σπίτι και στην ευρύτερη κοινωνία οι γυναίκες και τα κορίτσια πραγματοποιούν περισσότερες ανειδίκευτες εργασίες και η φωνή τους έχει λιγότερες πιθανότητες ν' ακουστεί. Πολλές υφίστανται περαιτέρω διακρίσεις εξαιτίας της εθνικότητας, της φυλής, της θρησκείας, της οικογενειακής κατάστασης ή της αναπηρίας τους.⁶

4. Για ποιους λόγους οι κακοποιημένες γυναίκες ανέχονται τη βίαιη συμπεριφορά των συζύγων τους;

{Η ψυχολόγος Ιωάννα Νικολάτου γράφει για ένα δύσκολο θέμα, που αρκετές φορές κρύβεται πίσω από κλεισμένες πόρτες...}

Η κακοποίηση είναι ένα συχνό πρόβλημα στη σημερινή κοινωνία και παρατηρείται σ' όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα.

Δεν είναι εύκολο για μια γυναίκα να παραδεχτεί ότι υφίσταται βία ή κακοποίηση. Είναι ακόμη πιο δύσκολο για μια γυναίκα να βρει ένα τρόπο να ξεφύγει από μία σχέση ή μία κατάσταση, στην οποία δέχεται κάποιας μορφής βία. Η κακοποίηση γυναικών μπορεί να πάρει διάφορες μορφές. Σωματική, συναισθηματική ή σεξουαλική βία.

⁶ Περισσότερα στο http://eeas.europa.eu/human_rights/docs/2011_hr_report_el.pdf

⁷ Περισσότερα στο <http://www.tliffe.gr/Article/FN/0-48-29142.html>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Οι περισσότερες κακοποιημένες γυναίκες πιστεύουν ότι ως σύζυγοι και κάποιες από αυτές ως μητέρες θα πρέπει να αποκαταστήσουν τη σχέση με το σύζυγό τους και να διατηρήσουν τη συνοχή και τη ζωή της οικογένειάς τους με κάθε κόστος. Με τη σκέψη αυτή δικαιολογούν την κακοποίηση, που βιώνουν, πιστεύοντας ότι σύντομα θ' αλλάξει η συμπεριφορά των συζύγων. Επίσης, σε έρευνα, που έγινε, γυναίκες αποκάλυψαν, πως απέδιδαν τη βίαιη συμπεριφορά των συζύγων τους στην πιθανότητα ότι ίσως να μην ήταν οι ίδιες σωστές στους ρόλους τους ως σύζυγοι, κατά συνέπεια αισθάνονταν ενοχές και έτσι έπαιρναν όλη την ευθύνη για την κατάσταση, επάνω τους.

Το αποτέλεσμα είναι ότι στην προσπάθειά τους να “διορθωθούν” για να σταματήσει η κακοποίησή τους, προσπαθούν να προσαρμόσουν τη συμπεριφορά τους και τη ζωή τους στις επιθυμίες και τις απαιτήσεις του συζύγου.

4.1. Ποιά είναι τα αίτια της κακοποίησης; Ποιο είναι το προφίλ του θύτη και του θύματος;

Ενδοψυχικοί, διαπροσωπικοί και πολιτισμικοί παράγοντες συμβάλλουν στο πρόβλημα. Οι θύτες συχνά προέρχονται από οικογένειες, όπου η βία ήταν καθημερινό φαινόμενο, έχουν παραστεί μάρτυρες ξυλοδαρμού της μητέρας ή έχουν κακοποιηθεί και οι ίδιοι, όταν ήταν παιδιά. Είναι συνήθως άνθρωποι με έντονα αισθήματα ανεπάρκειας και χαμηλής αυτοεκτίμησης. Ζηλεύουν παθολογικά, είναι καχύποπτοι, επιθετικοί και επικριτικοί στις πράξεις των άλλων. Μπορούμε να πούμε ότι ασυνείδητα αισθάνονται μια πλευρά του εαυτού τους αδύναμη, αυτό δεν γίνεται ανεκτό από τους ίδιους και προβάλλοντας αυτή την πλευρά στη γυναίκα, της επιτίθενται («δεν είμαι εγώ αδύναμος, είναι αυτή»).

Μ' αυτό τον τρόπο, η επιθετική συμπεριφορά του άντρα έχει σα στόχο την ταπείνωση και τον εξευτελισμό της γυναίκας και την ενίσχυση της δικής του αυτοεκτίμησης και ταυτότητας. Από την άλλη μεριά τα θύματα – γυναίκες- έχουν σαν κύρια χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους την εξάρτηση και την αμφιθυμία.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόμνημα εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ΑΤΤΙΚΑ)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Παρότι μπορεί να είναι εργαζόμενες, επιτυχημένες και να έχουν μόρφωση, έχουν συχνά κι αυτές χαμηλή αυτοεκτίμηση, πολλές φορές υποφέρουν από κατάθλιψη και ενοχές. Πιστεύουν ότι κάποια στιγμή η κακοποίηση θα σταματήσει, όμως η αλήθεια είναι ότι η κακοποίηση είναι ενισχυτική. Αν ένας άντρας χτυπήσει τη σύζυγό του, έχει μεγάλη πιθανότητα να το ξανακάνει. Νιώθουν δε εγκλωβισμένες και ότι δεν έχουν τον τρόπο να αντιδράσουν. Αυτός ο εγκλωβισμός είναι κυρίως συναισθηματικός.

4.2. Τί γίνεται όταν η κακοποιημένη γυναίκα θέλει να εγκαταλείψει τη συζυγική στέγη;

Όταν μια γυναίκα προσπαθήσει να εγκαταλείψει το σύζυγό της, αυτός γίνεται περισσότερο απειλητικός και επιθετικός. Αν υπάρχουν παιδιά και η σύζυγος δεν είναι οικονομικά ανεξάρτητη, τότε το πρόβλημα γίνεται ακόμα πιο δύσκολο. Μερικοί άντρες, μετά από ένα επεισόδιο βίαιης συμπεριφοράς, νιώθουν ενοχές και φέρονται μετανιωμένοι και στοργικοί στη γυναίκα τους. Μια τέτοια συμπεριφορά κάνει τη σύζυγο να ελπίζει ότι όλα θα αλλάξουν και επιστρέφει ή παραμένει μαζί του, μέχρι τον επόμενο ξυλοδαρμό, που αναπόφευκτα θα συμβεί.

4.3. Ποιοι άλλοι τρόποι υπάρχουν για την αντιμετώπιση του προβλήματος;

Όταν η γυναίκα καταφέρει να έχει τον έλεγχο της σχέσης και ο άντρας πειστεί ότι η συμπεριφορά του δεν πρόκειται να γίνει πια ανεκτή και ότι νομικά κινδυνεύει με αυστηρές ποινές, τότε πιθανόν να γίνει μια αλλαγή.⁸

Σ' αυτό μπορεί να βοηθήσει η υποστηρικτική ψυχοθεραπεία οικογένειας, όπως και η ατομική ψυχοθεραπεία του άντρα και της γυναίκας. Σ' άλλες όμως περιπτώσεις θα πρέπει να επιδιώκεται διαζύγιο. Το διαζύγιο είναι προτιμότερο, εάν υπάρχουν παιδιά. Μ' αυτό τον τρόπο τα παιδιά, αλλά και η γυναίκα θα βγουν από ένα νοσηρό οικογενειακό περιβάλλον, το οποίο θα έχει σίγουρα επιπτώσεις στην ήδη εύθραυστη

⁸ Ενδιαφέρουσες απόψεις υπάρχουν επίσης στο <http://socialactivism.gr/index.php/αφιέρωματα/193-«τι-σου-χω-κάνει-»-αφιέρωμα-στην-ενδοοικογενειακή-κακοποίηση-των-γυναικών>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ΑΤΤΙΚΑ)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

ψυχική υγεία τους.⁹ Εάν μία γυναίκα υφίσταται αυτής της μορφής τη μεταχείριση από ένα άτομο, που γνωρίζει ή αγαπά, δεν πρέπει να μένει μόνη, αλλά να ζητήσει άμεσα βοήθεια. Η σιωπή θα επιδεινώσει το πρόβλημα και η γυναίκα πρέπει να πιστέψει ότι δεν φέρει ευθύνη για τη βίαιη συμπεριφορά, που υφίσταται. Δεν πρέπει να αισθάνεται ενοχές.

⁹ όπως 7.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

5. Ενδοοικογενειακή βία με θύμα τη γυναίκα

Οι γυναίκες βρίσκονται συνήθως σε κίνδυνο εκεί, όπου θα έπρεπε να είναι ασφαλείς: εντός της οικογένειας. Γι' αυτές τις γυναίκες το «σπίτι» γίνεται ένα μέρος τρόμου και βίας από τα χέρια κάποιου κοντινού τους προσώπου, που κανονικά θα έπρεπε να εμπιστεύονται. Σύμφωνα με το ευρωβαρόμετρο του Σεπτεμβρίου του 2010 σχετικό με το θέμα, το 34% των Ελλήνων γνωρίζει στον κοινωνικό περίγυρο ή στη γειτονιά κάποια γυναίκα, που... έχει πέσει θύμα ενδοοικογενειακής βίας.¹⁰

Το συγκεκριμένο ποσοστό είναι αυξημένο σε σύγκριση με την προηγούμενη μελέτη κατά 12%, ενώ είναι το τρίτο υψηλότερο στην Ευρώπη. Τον Οκτώβριο του 2006 ψηφίστηκε ο νόμος 3500/2006 για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας. Οι προστατευτικές διατάξεις του νόμου εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις σταθερής συμβίωσης χωρίς γάμο, όπως επίσης και στους τέως συζύγους.¹¹

Σωματική κακοποίηση είναι η πράξη, η οποία αποσκοπεί στην πρόκληση σωματικού πόνου ή κάκωσης. Οι σωματικές βλάβες ανάλογα με τη βαρύτητά τους εμπίπτουν σε συγκεκριμένα άρθρα του Ποινικού Κώδικα, ενώ εισήχθησαν και στο άρθρο 6 του

¹⁰ Γρηγόρης Λέων, Ιατροδικαστής-Πραγματογνώμων, Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών, Forensic Pathology Fellow, Φλόριντα, ΗΠΑ □

Πηγή: logia-starata.blogspot.com

¹¹ Τον Οκτώβριο του 2006 ψηφίστηκε ο νόμος 3500/2006 για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και τέθηκε σε ισχύ στις 25 Νοεμβρίου 2007.

Η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί αξιόποινη πράξη και η άσκηση βίας μεταξύ των μελών της οικογένειας απαγορεύεται. οι προστατευτικές διατάξεις του νόμου εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις σταθερής συμβίωσης χωρίς γάμο, όπως επίσης και στους τέως συζύγους.

Ενδοοικογενειακή βία υπάρχει όταν ένα μέλος της οικογένειας προξενεί/ασκεί σε άλλο μέλος:

α) εντελώς ελαφρά σωματική κάκωση
β) επικίνδυνη σωματική βλάβη
γ) βαριά σωματική ή διανοητική βλάβη
δ) απειλές που προκαλούν τρόμο ή ανησυχία ή απομόνωση του θύματος ή προσβολή αξιοπρέπειας
Τιμωρείται πλέον ο βιασμός μέσα στο γάμο (ο εξαναγκασμός της συζύγου σε ερωτική πράξη)

Η ποινική δίωξη για τα πλημμελήματα ενδοοικογενειακής βίας ασκείται αυταπαγγέλτως, δηλαδή υποχρεωτικά. Υποχρεωτική είναι επίσης η καταγραφή του περιστατικού από την αστυνομία, ενώ οποιαδήποτε πρωτοβουλία νουθέτησης αντί καταγραφής, τιμωρείται.

Η άσκηση ενδοοικογενειακής βίας αποτελεί αιτία διαζυγίου με ευθύνη του δράστη.

Σε βάρος του δράστη εφαρμόζεται η αυτόφορη διαδικασία, εφόσον δεν ευδοκιμήσει η ποινική διαμεσολάβηση. Ο θεσμός της ποινικής διαμεσολάβησης προβλέπεται για τα πλημμελήματα ενδοοικογενειακής βίας και γίνεται ενώπιον του Εισαγγελέα και εφόσον το επιθυμούν θύμα και θύτης. Στόχος είναι η αποκατάσταση της αρμονικής συμβίωσης των συζύγων ή των συντρόφων. Η διαδικασία ποινικής διαμεσολάβησης ξεκινά μόνο μετά από ανεπιφύλακτη δήλωση του δράστη ότι:

α) δε θα τελέσει στο μέλλον οποιαδήποτε πράξη ενδοοικογενειακής βίας
β) θα παρακολουθήσει ειδικό συμβουλευτικό – θεραπευτικό πρόγραμμα σε δημόσιο φορέα
γ) θα άρει ή θα αποκαταστήσει τις συνέπειες των πράξεών του και θα καταβάλλει χρηματική ικανοποίηση στο θύμα.
Το θύμα μπορεί να συμφωνήσει στην έναρξη της ποινικής διαμεσολάβησης, χωρίς να χάνει το δικαίωμα άσκησης αγωγής διαζυγίου.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

προαναφερόμενου νόμου.¹² Ο ιατρός, που είναι ειδικός στην καταγραφή, εκτίμηση και πιστοποίηση των σωματικών βλαβών είναι ο ιατροδικαστής. Ιατροδικαστική εξέταση από τις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες της χώρας ή τα αντίστοιχα τμήματα των Πανεπιστημίων ή κάποιων Νοσοκομείων της περιφέρειας, μπορεί να πραγματοποιηθεί κατόπιν μήνυσης σε αστυνομικό τμήμα ή κατόπιν εισαγγελικής εντολής. Τι γίνεται όμως στην περίπτωση, που η γυναίκα-θύμα δεν επιθυμεί την έναρξη μίας νομικής διαδικασίας; Ένα φαινόμενο, που είναι αρκετά συχνό και που συνήθως είναι είτε αποτέλεσμα φόβου είτε ύστατης προσπάθειας συντήρησης της οικογένειας λόγω των παιδιών...

Καταρχάς αυτό, που θα πρέπει να γνωρίζει η κάθε γυναίκα είναι ότι η καταγραφή κάθε φορά των σωματικών βλαβών είναι απαραίτητη. Διότι, εάν η γυναίκα αποφασίσει την έναρξη μίας νομικής διαδικασίας μετά από καιρό, χωρίς πριν απ' αυτή να έχει καταγράψει τις βλάβες, το πλέον πιθανό είναι να βρεθεί στη δικαστική διαδικασία με ελλιπή ή και ελάχιστα στοιχεία, με δυσάρεστες συνέπειες. Για να αντιληφθούμε πλήρως τη σημασία της καταγραφής αρκεί να αναφερθεί το χαρακτηριστικό περιστατικό γυναίκας, που πλέον των δέκα ετών κακοποιούνταν σωματικά από το σύζυγο και όταν αποφάσισε να προχωρήσει στη νομική διαδικασία έχοντας μία μόνο καταγραφή (μετά τη μήνυση), ο σύζυγος ισχυρίστηκε ότι η γυναίκα είχε ψυχολογικά προβλήματα και ότι όλα ήταν προϊόν της φαντασίας της.¹³

¹² http://logia-starata.blogspot.gr/2012/02/blog-post_2593.html

¹³ όπως τα 10, 12, εντοπίστηκε επίσης το <http://www.iator.gr/2012/02/13/endooikogeneiaki-bia-me-thyma-ti-gynaika-iator/>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

5.1. Η βία κατά των γυναικών είναι ίσως η πιο επαίσχυντη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων¹⁴

«Η βία κατά των γυναικών είναι ίσως η πιο επαίσχυντη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που δεν κάνει διαχωρισμό μεταξύ συνόρων, πολιτισμών ή πλούτου. Όσο συνεχίζεται, δεν μπορούμε να ισχυριζόμαστε ότι κάνουμε ουσιαστική πρόοδο προς την ισότητα, την ανάπτυξη και την ειρήνη» είχε πει πριν από πολλά χρόνια ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Κόφι Άναν. Φαίνεται όμως, πως τίποτα δεν έχει αλλάξει στο πέρασμα του χρόνου και πολλές είναι οι γυναίκες, που υπομένουν βασανιστήρια βουβές και αβοήθητες.

Αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα, η κατάσταση λίγο πολύ παραμένει ίδια τα τελευταία χρόνια. Η βία κατά των γυναικών αποτελεί συχνό φαινόμενο με το ασθενές φύλο να αγωνίζεται να διατηρήσει τα δικαιώματά του. Όπως αναφέρεται στο εθνικό πρόγραμμα για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (2009-2013) του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Ι.Φ.), παρά τη θέσπιση και εφαρμογή των νόμων 3064/2002 και 3500/2006, τίποτα δεν έχει διαφοροποιηθεί ως προς το μέγεθος και την έκταση της παράνομης διακίνησης γυναικών, με στόχο τη σεξουαλική εκμετάλλευση και την ενδοοικογενειακή βία. Αντίθετα αυξήθηκαν οι δολοφονίες γυναικών από τους συντρόφους τους, τα εγκλήματα τιμής, η σωματική και ψυχολογική κακοποίηση των γυναικών.

Στοιχεία σοκ....

«Δύο γυναίκες το χρόνο πέφτουν θύματα δολοφονίας από τους άντρες τους», λέει και σοκάρει στην «Άλμα Υγείας» η Πρόεδρος της WIN HELLAS Μάντα Παπαδάκου, επικαλούμενη τις τελευταίες εκθέσεις της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων. Την παραπάνω ανατριχιαστική δήλωση της κυρίας Παπαδάκου επιβεβαιώνουν και τα

¹⁴ Του Λευτέρη Χ. Θεοδωρακόπουλου,
http://pinakio.blogspot.gr/2012/03/blog-post_06.html

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόμνημα εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

επίσημα στοιχεία του κράτους, σύμφωνα με τα οποία μόνο μέσα στους τελευταίους 17 μήνες σημειώθηκαν 35 δολοφονίες γυναικών από τους συζύγους ή τους συντρόφους τους. Την ίδια στιγμή, το πρώτο εννεάμηνο του 2009, καταγράφηκαν 1.661 τηλεφωνήματα στα Συμβουλευτικά Κέντρα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας σε Αθήνα και Πειραιά από κακοποιημένες γυναίκες, που ζητούσαν ψυχοκοινωνική στήριξη και νομικές συμβουλές, ενώ κλείστηκαν 657 ραντεβού με τους αρμόδιους των κέντρων. Υπομένουν...

Στη συνέχεια η κυρία Παπαδάκου αναφέρει στην εφημερίδα μας, πως όλες οι περιπτώσεις κακοποιημένων γυναικών, που φτάνουν στην WIN HELLAS, η μια είναι πιο ανατριχιαστική από την άλλη. «Κάθε γυναίκα, που έρχεται σ' εμάς κουβαλάει ένα δικό της μαρτυρικό σταυρό. Δυστυχώς οι γυναίκες υπομένουν πολλά...δε λύνουν τη σιωπή τους και υπομένουν βουβά τα βασανιστήριά τους. Είναι μεγάλη απόφαση ν' απευθυνθούν σ' εμάς για να μπορέσουμε να τις βγάλουμε απ' το λαβύρινθό τους. Εξάλλου, το πιο συγκλονιστικό πράγμα είναι να αναγνωρίσει κάποιος το τι του συμβαίνει. Η στιγμή της συνειδητοποίησης είναι η πιο μεγαλειώδης. Θυμάμαι περιστατικά γυναικών, που έκλαιγαν έξω από τα σκαλιά σε τραγική κατάσταση, οι ίδιες, που μετά εξέφραζαν την ευγνωμοσύνη τους, όχι απέναντι σε μένα μόνο, αλλά σε όλους, στη W.I.N., στη ζωή, έχοντας πια πατήσει γερά στα πόδια τους. Έχω να θυμηθώ περιστατικά, που έχουν καταγγείλει άνδρες και που αφορούν γυναίκες του οικογενειακού τους περιβάλλοντος, που έχουν κακοποιηθεί... εκεί να δεις αδρεναλίνη από και προς κάθε επίπεδο...Θέλει κουράγιο αυτός ο στόχος, αλλά πώς να λείπει το κουράγιο από μας, όταν μετά από πολλή δουλειά, οι γυναίκες αυτές αποκτούν την απόλυτη αυτοκυριαρχία και διαδίδουν το μήνυμα, απαλλαγμένες από το φόβο; Αυτό επιτάσσει και η σύγχρονη κοινωνία: να σπάσει τη σιωπή του κάθε άτομο, που έχει κακοποιηθεί. Και οι αριθμοί δεν είναι καθόλου αισιόδοξοι. Βάσει επισήμων πηγών, που αφορούν μόνο περιπτώσεις, που έχουν μιλήσει, τα ποσοστά είναι πολύ μεγάλα», λέει χαρακτηριστικά στην Άλμα Υγείας η κυρία Μάντα Παπαδάκου.¹⁵

¹⁵ όπως 14, καθώς και στο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης		2007-2013	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
<p>Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».</p> <p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)</p>					

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Νιώθουν ταπεινωμένες

Ένα μεγάλο μέρος των θυμάτων δεν καταγγέλλουν το βιασμό ή την απόπειρα κι αυτός είναι ο λόγος, που οι έρευνες δεν είναι πλήρεις. Οι περισσότερες γυναίκες θέλουν να διαγράψουν το περιστατικό από τη μνήμη τους, γιατί αισθάνονται ταπεινωμένες και οργισμένες απέναντι στο βιαστή, πολλές φορές απέναντι στο ανδρικό φύλο γενικότερα. Δεν θέλουν να μπουν στη διαδικασία να απαντήσουν σε προσωπικές ερωτήσεις και να βιώσουν ξανά στο δικαστήριο την τραυματική εμπειρία του βιασμού. Ακόμη, δεν θέλουν να αναστατώσουν την οικογένεια και φοβούνται τον κοινωνικό περίγυρο. Πιστεύουν, όχι άδικα, ότι θα βρεθούν κατηγορούμενες, καθώς πολλοί είναι αυτοί, που στο άκουσμα ενός βιασμού εμμέσως κατηγορούν τη γυναίκα, γιατί π.χ. προκάλεσε με τη συμπεριφορά της. Τέτοιες θεωρίες είναι απαράδεκτες και ταιριάζουν σε ανθρώπους χαμηλού μορφωτικού και πνευματικού επιπέδου.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι σε περιπτώσεις, όπου ο βιαστής είναι μέλος της οικογένειας ή ανήκει στο συγγενικό περιβάλλον, οι καταγγελίες αγγίζουν μόλις το 1%!

Χαρακτηριστικό του παραπάνω γεγονότος είναι το συμπέρασμα, που προκύπτει ότι κάθε χρόνο διαπράττονται στην Ελλάδα 4.500 βιασμοί, από τους οποίους οι 270 γίνονται γνωστοί στην αστυνομία, οι 183 καταλήγουν σε σύλληψη κάποιου υπόπτου, οι 47 φτάνουν στο ακροατήριο για να εκδικασθούν κατόπιν άσκησης ποινικής δίωξης, οι 20 καταλήγουν σε καταδικαστική απόφαση και τελικά σε λιγότερους από 10 βιασμούς επιβάλλεται στο δράστη η ποινή στέρησης της ελευθερίας. Επίσης είναι σημαντικό ν' αναφέρουμε ότι οι δράστες είναι κυρίως άνδρες και τα περισσότερα περιστατικά διαπράττονται στην επαρχία.

http://logioshermes.blogspot.com/2012/03/blog-post_134.html

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

6. Ευρωπαϊκό & Διεθνές πλαίσιο

Η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο και παρατηρείται, είτε σε μεγαλύτερο είτε σε μικρότερο βαθμό, σε όλες τις περιοχές, χώρες και κοινωνίες ανεξαρτήτως εισοδήματος, κοινωνικής τάξης, φυλής ή εθνικότητας. Η ενδοοικογενειακή βία μπορεί να πάρει πολλές μορφές, όπως ο ξυλοδαρμός, η βία για θέματα προίκας, βιασμός μέσα στο γάμο, κλειτοριδεκτομή και άλλες παραδοσιακές πρακτικές επιβλαβείς για τις γυναίκες, φόννοι στο όνομα της «τιμής», μη συζυγική βία-αλλά βία, που προκύπτει στα πλαίσια της εκμετάλλευσης και κακοποίησης παιδιών εντός της οικογένειας.¹⁶ Όλες αυτές οι μορφές ενδοοικογενειακής βίας ξεπερνούν τα όρια της καταπιεστικής συμπεριφοράς ή των διακρίσεων γενικά και αποτελούν ζημιά ως απόρροια βίας και εξαναγκασμού.

6.1. Διεθνή μέτρα κατά της ενδοοικογενειακής βίας

Η γνώση σχετικά με τις μορφές, τη συχνότητα, τις αιτίες, και τις συνέπειες της ενδοοικογενειακής βίας, αλλά και τα μέτρα αντιμετώπισής της, έχει εξελιχθεί σημαντικά τα τελευταία τριάντα χρόνια. Αυτή η εξέλιξη οφείλεται κυρίως στις εργασίες, που έχει κάνει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, αλλάζοντας την αντίληψη ότι πρόκειται για ενδοοικογενειακό ποινικό πρόβλημα και μετατρέποντάς το σε ζήτημα, που χρήζει συστηματικής διεθνούς προσοχής και προτεραιότητας. Το πρώτο Διεθνές Συνέδριο για τις Γυναίκες, που έλαβε χώρα στο Μεξικό το 1975, δεν αναφερόταν ανοιχτά στο θέμα της βίας, αλλά εφιστούσε την προσοχή στην ανάγκη ύπαρξης της οικογένειας, στο να διασφαλίζεται η αξιοπρέπεια και η ισότητα του κάθε μέλους της. Το Συνέδριο της Κοπεγχάγης το 1980 ψήφισε μια απόφαση για τις κακοποιημένες γυναίκες, τη βία στην οικογένεια, με ιδιαίτερη αναφορά στην ενδοοικογενειακή βία. Το 1985, η Γενική Συνέλευση ψήφισε την πρώτη απόφαση για την ενδοοικογενειακή βία, που βασιζόταν σε μια υπόδειξη της Επιτροπής για το Καθεστώς των Γυναικών στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο.

¹⁶ Από την επίσημη ιστοσελίδα της Unicef και ειδικότερα
http://www.unicef.gr/news/2009/dt3009_R.php

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

- ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
- ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
- MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
- DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

6.1.1. Η Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων εις βάρος των Γυναικών

Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη όλων των Μορφών διακρίσεων εις βάρος των γυναικών (CEDAW) είναι ένα όργανο εμπειρογνομώνων, το οποίο δημιουργήθηκε στα πλαίσια της Διεθνούς Σύμβασης για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των γυναικών. Οι Συστάσεις της Επιτροπής έδειξαν ότι η βία με στόχο τις γυναίκες εμπίπτει στην κατηγορία των διακρίσεων κατά των γυναικών. Το 1989 η Επιτροπή ψήφισε μια γενική πρόταση για τη βία κατά των γυναικών, στα πλαίσια της οποίας προτεινόταν στα Κράτη να συμπεριλαμβάνουν στις αναφορές τους προς την Επιτροπή πληροφορίες για τη συχνότητα της βίας κατά των γυναικών. Το 1990, μια γενική υπόδειξη ασχολήθηκε με την κλειτοριδεκτομή, αλλά και με άλλες παραδοσιακές πρακτικές, επικίνδυνες για την υγεία της γυναίκας.¹⁷ Το 1992, η Επιτροπή ψήφισε τη γενική πρόταση 19, που ορίζει τη βία κατά των γυναικών ως πράξη βίας εναντίον τους εξαιτίας του φύλου τους και επομένως τέτοιου είδους βία θεωρείται μορφή διάκρισης κατά των γυναικών, που εμποδίζει σοβαρά τη δυνατότητά τους να απολαμβάνουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τους σε βάση ισότιμη μ' αυτή των ανδρών. Η γενική πρόταση δηλώνει σαφώς ότι τα κράτη μπορεί να θεωρηθούν υπεύθυνα για ιδιωτικές πράξεις, εάν δεν προλαμβάνουν την παραβίαση δικαιωμάτων ή δεν ερευνούν και τιμωρούν πράξεις βίας και ότι πρέπει να υποχρεωθούν να καταβάλλουν αποζημίωση.

6.1.2. Η Διακήρυξη του Πεκίνου και η Πλατφόρμα Δράσης

Η Διακήρυξη του Πεκίνου και η Πλατφόρμα Δράσης το 1995 διέκρινε δώδεκα τομείς, που απαιτούν επείγουσα δράση, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της ισότητας των φύλων. Η Πλατφόρμα υιοθετεί από τη Διακήρυξη τον ορισμό της βίας κατά των γυναικών, αλλά τονίζει συγκεκριμένες μορφές βίας κατά των γυναικών:

¹⁷ Φαίδρα Παπαδημητρίου, από το http://www.arsis.gr/GR1_Violence_RT.htm. Πληροφορίες για το Ευρωπαϊκό πλαίσιο αντλήθηκαν από το αντίστοιχο κείμενο της Ulla Lunde Hansen

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

- **Σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία, που ασκείται εντός της οικογένειας.** Περιλαμβάνει ξυλοδαρμό, σεξουαλική κακοποίηση κοριτσιών μέσα στο σπίτι, βία σχετικά με προίκα, συζυγικό βιασμό, κλειτοριδεκτομή και άλλες παραδοσιακές πρακτικές επικίνδυνες για τη γυναίκα, μη συζυγική βία, που σχετίζεται με την εκμετάλλευση.
- **Σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία, που ασκείται εντός της κοινότητας,** συμπεριλαμβανομένου του βιασμού, της σεξουαλικής κακοποίησης και του εκφοβισμού στην εργασία, σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και αλλού, της διακίνησης και εκμετάλλευσης γυναικών και της εξαναγκαστικής πορνείας.
- **Σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία, την οποία διαπράττει ή στην οποία συναινεί το Κράτος, όπου κι αν συμβαίνει.**

Η 25η Νοεμβρίου έχει καθιερωθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ως η Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών. Οι κυβερνήσεις πρότειναν ακόμα πιο συγκεκριμένες ή εστιασμένες δράσεις από αυτές της Πλατφόρμας, ενώ ασχολήθηκαν επίσης με τομείς, που εμφανίστηκαν ή εντάθηκαν από το Συνέδριο του Πεκίνου κι έπειτα. Αυτοί οι τομείς περιλαμβάνουν το βιασμό εντός του γάμου, τα εγκλήματα τιμής και εγκλήματα πάθους, καθώς και τη βία, που υποκινείται από το ρατσισμό. Υποστηρίχθηκε επίσης μια διεθνής εκστρατεία για τη μηδενική ανοχή, όσον αφορά τη βία κατά των γυναικών, αλλά και δημόσιες εκστρατείες, με σκοπό την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης ως προς το κοινωνικό κόστος, που εμπεριέχουν αυτές οι πράξεις βίας.¹⁸

6.2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση

Σε μια απόφαση της Ε.Ε του 1996 οι κυβερνήσεις ενθαρρύνονται να υποστηρίξουν αλλαγές σε νόμους, που στοχεύουν στην αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών. Η Ε.Ε δεν έχει διαμορφώσει ακόμα έναν επαρκή κοινό ορισμό του φαινομένου. Επομένως, χρησιμοποιεί ακόμα τον ορισμό των Ηνωμένων Εθνών, όπως δόθηκε μέσα από τη Διακήρυξη του Πεκίνου.

¹⁸ Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η έρευνα του ΚΕΘΙ που μπορεί να βρεθεί στο <http://www.scribd.com/doc/89778250/Διερευνώντας-το-κοινωνικό-φύλο-Francis-Scelton>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

- ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
- ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
- MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
- DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

6.2.1. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μολονότι δεν έχει δεσμευτική ισχύ, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε μια αναφορά, που περιέχει κάποια πρώτα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου από τα Κράτη-Μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. Η αναφορά περιλαμβάνει δείκτες ενδοοικογενειακής βίας. Όπως φαίνεται τα Κράτη Μέλη συμμορφώνονται με όσα προβλέπει η Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία.¹⁹

6.2.2. Το Συμβούλιο της Ευρώπης

Αν και το Συμβούλιο της Ευρώπης δεν έχει δημιουργήσει κάποιο δεσμευτικό όργανο, όσον αφορά την ενδοοικογενειακή βία, ωστόσο έχει δώσει μεγάλη προσοχή στο θέμα αυτό και έχει εκδώσει έναν αριθμό συστάσεων. Για παράδειγμα, το Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών τελειοποιήθηκε το 1998 και προτείνει έναν αριθμό στρατηγικών για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένων νομοθετικών, δικαστικών και αστυνομικών μεταρρυθμίσεων. Το Σχέδιο τονίζει επίσης τη σημασία της πρόληψης, της εκπαίδευσης, της παροχής βοήθειας στα θύματα και της θεραπείας των θυτών.

Τον Απρίλιο του 2000, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης ψήφισε τη Σύσταση 1450 για τη βία κατά των γυναικών στην Ευρώπη. Σ' αυτή τη σύσταση, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση κάλεσε την Επιτροπή των Υπουργών να δημιουργήσει ένα Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών με στόχο, μεταξύ άλλων, να υπάρξει νομοθεσία, που θα καθιστά παράνομη κάθε μορφή ενδοοικογενειακής βίας, να αναγνωριστεί νομικά και να ποινικοποιηθεί ο βιασμός στο γάμο και να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη προστασία για τις γυναίκες.

¹⁹ όπως 17.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

6.2.3. Παράδειγμα Ευρωπαϊκών Σχεδίων Δράσης: Το Πρόγραμμα Δάφνη²⁰

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ξεκινήσει το Πρόγραμμα Δάφνη, το οποίο έχει ως στόχο να υποστηρίξει τις οργανώσεις, που αναπτύσσουν μέτρα και δράσεις για την πρόληψη ή την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των παιδιών, των νέων και των γυναικών και για την προστασία των θυμάτων και των ομάδων σε κίνδυνο. Από το 1997, το πρόγραμμα Δάφνη έχει χρηματοδοτήσει τριακόσια τρία σχέδια. Το Πρόγραμμα Δάφνη II (Απόφαση του Συμβουλίου 2004/803/EC) είναι συμπληρωματικό άλλων προγραμμάτων, που υπάρχουν στα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικά σ' ό,τι αφορά τον τρόπο, με τον οποίο εστιάζει στην ανταλλαγή καλών πρακτικών απ' όλη την Ε.Ε.

Οι δραστηριότητες για την περίοδο 2004-2008 καλύπτουν τρεις άξονες:

1. Πρώτον, να δημιουργηθούν δείκτες βίας, ώστε να υπολογιστεί σε ποσοστά ο αριθμός των φαινομένων βίας.
2. Δεύτερον, να βγουν συμπεράσματα από τη δουλειά, που έχουν παράξει τα επιδοτούμενα προγράμματα για κοινές πολιτικές σε επίπεδο Ε.Ε και για την ενίσχυση των δικαστικών πρακτικών.
3. Και τέλος, να γίνουν γνωστές σε Ευρωπαϊκό επίπεδο οι καλές πρακτικές, που πηγάζουν από τα επιδοτούμενα προγράμματα.

Το «Δάφνη» ενθαρρύνει τις ΜΚΟ να στήσουν και να ενισχύσουν Ευρωπαϊκά δίκτυα και τις βοηθά να εφαρμόσουν καινοτόμα προγράμματα, τα αποτελέσματα των οποίων διαδίδονται και σε άλλα Κράτη-Μέλη και περιοχές. Σε πολλές περιπτώσεις, αυτές οι οργανώσεις προσφέρουν υπηρεσίες, που οι δημόσιες αρχές δεν έχουν τη δύναμη ή τη δυνατότητα να προσφέρουν.

²⁰ http://ec.europa.eu/justice_home/daphnetoolkit/files/others/booklets/01_daphne_booklet_1_el.pdf

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

- ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
- ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
- MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
- DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

6.3. Ελληνική Πραγματικότητα

Κάθε πράξη, που καταλήγει ή θα μπορούσε να καταλήξει σε φυσική, σεξουαλική, ή ψυχολογική βλάβη, που κάνει το μέλος μιας οικογένειας, -συνήθως τη γυναίκα- να υποφέρει, οι απειλές τέτοιων πράξεων, ο καταναγκασμός και η στέρηση της ελευθερίας στην ιδιωτική ζωή αποτελούν βία μέσα στην οικογένεια²¹. Δε συνιστά βία η απλή σύγκρουση, η οποία είναι μέρος της ζωής και της συνύπαρξης και που αναδεικνύει τα προβλήματα, χωρίς να απειλεί ή να καταστρέφει τις σχέσεις. Κακοποίηση είναι η συστηματική προσπάθεια να υποτιμηθεί το άτομο, να δημιουργείται ατμόσφαιρα μόνιμης απειλής στο χώρο, που ζει και ο εκφοβισμός ώστε ο αποδέκτης του να υποταχθεί στη θέλησή του. Η κακοποίηση, όπως και η βία, έχει πολλές μορφές, μπορεί να είναι: λεκτική, σωματική, σεξουαλική, οικονομική, συναισθηματική. Σε συντριπτική πλειοψηφία, η κακοποίηση αφορά γυναίκες.

Όταν, για παράδειγμα, ο σύντροφός της γυναίκας την ελέγχει ή κατακρίνει τις σχέσεις της με άλλους ανθρώπους, όταν την απομονώνει κοινωνικά από φίλους και συγγενείς, την υποτιμά συστηματικά, την εκβιάζει ή την εξευτελίζει, τότε παραβιάζει τις ατομικές της ελευθερίες. Η οικονομική εξάρτηση από το συχνά αποκαλούμενο «ισχυρό φύλο» αποτελεί επίσης βίαιη πράξη. Όταν ο σύντροφος απαιτεί τον απόλυτο έλεγχο των εσόδων και των εξόδων της γυναίκας και της αφαιρεί το δικαίωμα να διαχειρίζεται μόνη της το μισθό της ή το μερίδιο, που της αναλογεί από τα έσοδα του σπιτιού, τότε η γυναίκα χάνει την αυτονομία της. Η ψυχολογική ή η οικονομική βία δεν καταλήγουν πάντα και σε σωματική, που αποτελεί την πιο φανερή και πιο επικίνδυνη μορφή βίας, τόσο για τη σωματική ακεραιότητα όσο και για την ίδια τη ζωή των γυναικών, που πέφτουν θύματά της. Το βέβαιον, πάντως, είναι, πως μια σωματικά κακοποιημένη γυναίκα έχει σίγουρα κακοποιηθεί και ψυχολογικά.²² Αν και συνήθως εγκλωβισμένα στη σφαίρα του «ιδιωτικού και του προσωπικού» τέτοια φαινόμενα βίας είναι διαδεδομένα στην Ελλάδα, όπως και σε όλο τον κόσμο, σ' όλες τις κοινωνικές και εθνοτικές ομάδες.

²¹ Διακ. Του Πεκίνου, άρθρο 113

²² Περισσότερα :

http://www.genderpanteion.gr/gr/didaktiko_pdf/Ekthesi_Paraitiririoy_Gia_Tin_Antimetopisi_Tis_Vias_Kata_Twn_Gynaikwn.pdf

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Στο Αστικό Δίκαιο, ο Νόμος 1329/83, που αναμόρφωσε το Οικογενειακό Δίκαιο αναγνωρίζει απλώς ως λόγο διαζυγίου τον κίνδυνο ζωής του αιτούντος το διαζύγιο και στην περίπτωση χωρισμού των συζύγων, δίνει στο Δικαστήριο την αρμοδιότητα να επιβάλει μέτρα για την προστασία του συζύγου σε κίνδυνο.

Ο νόμος επίσης, προβλέπει τη δυνατότητα παραχώρησης της συζυγικής στέγης στον ένα από τους συζύγους από την έναρξη της διαδικασίας του διαζυγίου. Από το Ποινικό Δίκαιο τιμωρούνται γενικά οι προσβολές κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της ελευθερίας, της τιμής και της προσωπικότητας του ατόμου ή της σεξουαλικής του ελευθερίας, χωρίς ειδική πρόβλεψη για την περίπτωση, που τα αδικήματα αυτά λαμβάνουν χώρα μέσα στην οικογένεια²³. Η βιαιοπραγία και η ψυχολογική βία εντάσσονται στις πράξεις «μείωσης της προσωπικότητας», που επισύρει αστικές (π.χ. αξίωση άρσης της προσβολής, αξίωση αποζημίωσης) και ποινικές κυρώσεις. Πιστεύεται ότι η έλλειψη ιδιαίτερου νομικού πλαισίου δυσχεραίνει την αστυνομική και δικαστική επέμβαση σε επεισόδια, που εάν συνέβαιναν έξω από τον οικογενειακό κλοιό θα απασχολούσαν τη δικαιοσύνη²⁴.

7. Κακοποίηση γυναικών²⁵

Η κακοποίηση των γυναικών, όπως και τ' άλλα εγκλήματα σε βάρος τους, έχουν τυλιχθεί μέσα σε μύθους. Όλοι οι μύθοι δαιωνίζουν τη λαθεμένη άποψη ότι το θύμα ευθύνεται για την κακοποίησή του. Είναι σημαντικό ν' ανασκευάσουμε όλους τους μύθους, που καλύπτουν τις κακοποιημένες γυναίκες, ώστε να κατανοήσουμε τους λόγους για τους οποίους υπάρχουν τέτοιες γυναίκες και τι πρέπει να κάνουμε για να σταματήσουμε αυτή την κατάσταση.

²³ αναλυτικότερα οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα
<http://www.xan.gr/binary/ PenalCodeSpecificPart.pdf>

²⁴ Σχετικά websites πληροφοριών

<http://www.kethi.gr/>

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας

<http://www.familyviolence.gov.cy/>

Συμβουλευτική Επιτροπή για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην Οικογένεια. (Κύπρος)

<http://www.ministryofjustice.gr/>

Υπουργείο Δικαιοσύνης - Σχέδιο νόμου «για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας»

²⁵ Ολόκληρο το άρθρο μπορεί να βρεθεί στο

<http://www.newmommy.gr/articles/view/547/>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

**ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)**

- ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
- ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
- MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
- DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Η κακοποιημένη γυναίκα περιγράφεται από τους περισσότερους ανθρώπους σαν ένα μικρό, εύθραυστο, τσακισμένο άτομο, που κάποτε θα έπρεπε να ήταν όμορφη, να είχε μερικά μικρά παιδιά, να μην έχει καμιά επαγγελματική γνώση και να εξαρτάται επαγγελματικά απ' τον άντρα της.

Έχει συνηθίσει να ζει με τη βία και πάνω απ' όλα τονίζονται η φοβία και η παθητικότητά της. Θα εξετάσουμε στη συνέχεια κάποιες απ' τις πιο διαδεδομένες κοινωνικές αντιλήψεις.

A) Το σύνδρομο της κακοποιημένης γυναίκας εμφανίζεται μόνο σε μικρό ποσοστό του πληθυσμού: όπως και ο βιασμός, και η κακοποίηση των γυναικών είναι ένα έγκλημα, που ελάχιστα κοινοποιείται. Είναι δύσκολο να συλλεχθούν στοιχεία, γιατί η κακοποίηση γενικά, γίνεται τη νύχτα, στο σπίτι, χωρίς μάρτυρες. Οι κακοποιημένες γυναίκες είναι θαμμένες στα αρχεία των αστυνομικών τμημάτων, των εξωτερικών ιατρείων, των νοσοκομείων και των κοινωνικών λειτουργιών.²⁶

Η Marjory Fields, εισαγγελέας στη Νέα Υόρκη, ειδική σε υποθέσεις κακοποιημένων γυναικών, αναφέρει πως ανάμεσα σε 500 γυναίκες του Brooklyν που ζήτησαν διαζύγιο το 1976, το 57,4 στα εκατό υποστήριζαν πως κακοποιούνταν σωματικά από τους συζύγους τους. Υπέμειναν αυτή την κακομεταχείριση για χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών, κατά μέσο όρο, μέχρι να ζητήσουν διαζύγιο.

Μεταξύ 600 διαζευγμένων γυναικών στο Cleveland, σύμφωνα με μια έρευνα του Levinger, το 36,8 στα εκατό ανέφεραν σωματική κακοποίηση από τους πρώην συζύγους τους. Η πρώτη στατιστική μελέτη για τις κακοποιημένες γυναίκες, που έγινε στις Ηνωμένες Πολιτείες από τους κοινωνιολόγους Murray Straus, Richard Gelles και Susan Steinmetz, ανέφερε πως κάποιου είδους σωματική κακοποίηση συνέβαινε στο 28% των αμερικανικών οικογενειών, στη διάρκεια του 1976. Αυτή η στατιστική, σχεδόν το ένα τρίτο των οικογενειών, είναι σίγουρα ένα σοβαρό στοιχείο που δείχνει πόσο εξαπλωμένο είναι το πρόβλημα των κακοποιημένων γυναικών.

²⁶ Η Επιτροπή Ατομικών Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Πολιτειών πρόσφατα ολοκλήρωσε μια έρευνα που υποστηρίζει ότι τα αρχεία των αστυνομικών τμημάτων για τις κακοποιήσεις γυναικών δεν είναι αξιόπιστα, με τον τρόπο που συμπληρώνονται. Η προσωπική μου εκτίμηση είναι ότι μόνο μια στις δέκα γυναίκες αναφέρει την κακοποίηση της.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης		2007-2013	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
<p>Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».</p>					
				<p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)</p>	

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Β) Οι κακοποιημένες γυναίκες είναι μαζοχίστριες: η κυρίαρχη πίστη ήταν, πως μόνον οι γυναίκες, που «τους άρεσε και το άξιζαν» κακοποιούνταν. Σε μια μελέτη για κακοποιημένες γυναίκες, που έγινε πριν από είκοσι χρόνια, υποστηριζόταν ότι τα χτυπήματα τα επιζητούσαν οι γυναίκες, που υπέφεραν από αρνητικά χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους μεταξύ των οποίων και από μαζοχισμό. Οι «καλές σύζυγοι» διδάσκονταν, πως ο τρόπος για να σταματήσουν οι βιαιοπραγίες ήταν να εξετάσουν τη συμπεριφορά τους και να προσπαθήσουν ν' αλλάξουν για να ευχαριστήσουν τους άντρες τους: να είναι λιγότερο προκλητικές, λιγότερο επιθετικές και λιγότερο ψυχρές. Δεν υπήρχε καμιά υπόθεση πως η προκλητικότητα μπορεί να υπήρχε εξαιτίας άλλων λόγων και όχι του μαζοχισμού, ότι η επιθετικότητα μπορεί να ήταν προσπάθεια αποφυγής επιπλέον κακοποίησης και ότι η ψυχρότητα μπορεί να ήταν ένα πολύ φυσικό επακόλουθο των σωματικών και των ψυχολογικών πόνων. Το βάρος της ενοχής για την κακοποίηση έχει πέσει πάνω στη γυναίκα και η βίαιη συμπεριφορά του άνδρα δαιωνίζεται. Ο μύθος της μαζοχίστριας γυναίκας είναι αυτός, που προτιμούν οι περισσότεροι από εκείνους, που προσπαθούν να κατανοήσουν τις κακοποιημένες γυναίκες και τους λόγους για τους οποίους αυτές δεν ξεφεύγουν απ' αυτή την κατάσταση. Με τον όρο μαζοχισμός εννοείται, πως αισθάνονται κάποια ευχαρίστηση, συχνά ανάλογη με την σεξουαλική ευχαρίστηση, τρώγοντας ξύλο από τους άντρες, που αγαπούν. Επειδή αυτός ο μύθος έχει γίνει ένα αρκετά διαδεδομένο στερεότυπο, πολλές κακοποιημένες γυναίκες αρχίζουν να διερωτώνται, αν πραγματικά είναι μαζοχίστριες.²⁷

Γ) Οι κακοποιημένες γυναίκες είναι τρελές: ο μύθος αυτός είναι ανάλογος με το μύθο του μαζοχισμού, με την έννοια ότι τοποθετεί την υπαιτιότητα στα αρνητικά χαρακτηριστικά της προσωπικότητας της κακοποιημένης γυναίκας.

²⁷ Τα στοιχεία των ερευνών μπορούν να διασταυρωθούν από τον υπερσύνδεσμο :
http://eureka.lib.teithe.gr:8080/bitstream/handle/10184/378/toup_pap_c3.pdf?sequence=8

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Σε αρκετές γυναίκες που νοσηλεύτηκαν για σχιζοφρένεια, παράνοια και σοβαρή κατάθλιψη, χορηγήθηκαν ισχυρές δόσεις αντιψυχωτικών φαρμάκων από γιατρούς, που κοίταζαν περισσότερο τα επιφανειακά συμπτώματα παρά τις συνθήκες της οικογενειακής τους ζωής.

Δ) Οι γυναίκες της μέσης τάξης δεν κακοποιούνται τόσο συχνά, ούτε τόσο έντονα όσο οι φτωχές γυναίκες: οι περισσότερες στατιστικές για την κακοποίηση προέρχονται από οικογένειες των κατώτερων τάξεων. Είναι γεγονός, πως οι γυναίκες από τις φτωχότερες τάξεις έρχονται πιο συχνά σ' επαφή με τις κοινωνικές υπηρεσίες κι έτσι τα προβλήματά τους γίνονται πιο φανερά. Οι γυναίκες της μεσαίας ή των πλουσιότερων τάξεων δε θέλουν να κοινοποιήσουν την κακοποίησή τους. Φοβούνται την κοινωνική απομόνωση και ότι θα βλάψουν τις καριέρες των συζύγων τους. Πολλές πιστεύουν, πως η εκτίμηση, που έχει η κοινωνία για τους άντρες τους θα οδηγήσει στην αμφισβήτηση της αλήθειας των δικών τους ισχυρισμών. Οι άντρες, που κακοποιούν τις γυναίκες τους ανήκουν σ' όλα τα κοινωνικά στρώματα, απλώς αυτοί, που ανήκουν στα ανώτερα στρώματα, έχουν τον τρόπο να καλύπτονται. Η δημοσιότητα όμως, που έχει δοθεί στο πρόβλημα κάνει τις γυναίκες να πιστεύουν ότι τελικά θα γίνουν πιστευτές. Λένε πως αισθάνονται πραγματική ανακούφιση από τη στιγμή, που έχουν κάνει γνωστές τις ιστορίες τους και έχουν διαπιστώσει, πως οι άλλοι τις πιστεύουν.

Ε) Τα θρησκευτικά πιστεύω περιορίζουν την κακοποίηση: γυναίκες είπαν, πως τα θρησκευτικά τους πιστεύω δεν τις προστάτευσαν απ' την κακοποίησή τους. Οι περισσότερες είχαν ισχυρά θρησκευτικά πιστεύω. Για μερικές η πίστη σ' ένα θεό τις βοήθησε να υπομείνουν τα βάσανά τους, προσφέροντάς τες ανακούφιση.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Μερικές φορές οι θρησκευτικές συγκεντρώσεις ήταν οι μόνοι ασφαλείς τόποι έξω απ' το σπίτι.

- Άλλες είπαν, πως είχαν σταματήσει να πηγαίνουν σ' αυτές για να μειώσουν τα σημεία προστριβών με τους άντρες τους.
- Άλλες γυναίκες είπαν ότι εγκατέλειψαν τη θρησκεία τους λόγω της διάψευσης των ελπίδων τους, γιατί αισθάνονταν, πως ένας δίκαιος και φιλεύσπλαχνος θεός δεν θα τις άφηνε να υποφέρουν τόσο.
- Άλλες πάλι είπαν, πως είχαν χάσει την πίστη τους αφού είχαν ζητήσει, χωρίς επιτυχία, βοήθεια από έναν θρησκευτικό ή πνευματικό ηγέτη.²⁸

ΣΤ) Οι κακοποιημένες γυναίκες δεν έχουν μόρφωση ούτε επαγγελματικές γνώσεις:²⁹

το εκπαιδευτικό επίπεδο των κακοποιημένων γυναικών κυμαίνεται από την πέμπτη δημοτικού μέχρι την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος. νοικοκυρές, δασκάλες, δικηγόροι, νοσοκόμες, επιχειρηματίες, πολιτικοί και συνδικαλίστριες. Άλλες ήταν επιτυχημένες στη δουλειά τους και άλλες όχι.

Πολλές μ' επιτυχημένες καριέρες έλεγαν, πως ήταν διατεθειμένες να εγκαταλείψουν την καριέρα τους, αν αυτό βοηθούσε να μειωθεί η κακοποίησή τους.

Οι περισσότερες προσπάθησαν ν' αλλάξουν δουλειά ή να μείνουν στο σπίτι, χωρίς όμως καμιά επίπτωση στη συμπεριφορά των συζύγων τους. Αυτές, που διάλεξαν να γίνουν νοικοκυρές έκαναν ηρωική προσπάθεια να τα φέρουν βόλτα οικονομικά και προσπάθησαν να κάνουν καλύτερη τη ζωή των αντρών τους.³⁰ Έτσι η αυτοεκτίμησή τους εξαρτιόταν απ' την ικανότητα τους να είναι καλές σύζυγοι και νοικοκυρές και δεν συνδεόταν με τις επιτυχημένες επαγγελματικές τους δραστηριότητες.

²⁸ όπως 25.

²⁹ Όπως αναφέρθηκε στην αρχή τα συμπεράσματα που παρατίθενται εδώ αντλήθηκαν από την έρευνα της Marjory Fields, εισαγγελέως της Νέας Υόρκης

³⁰ λόγω των πορισμάτων της μελέτης όλα τα συμπεράσματα αναφέρονται σε παρελθοντικό χρόνο.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Ζ) Οι κακοποιημένες γυναίκες μπορούν ν' αφήσουν το σπίτι τους όποτε θέλουν: σε μια κοινωνία, όπου οι γυναίκες έχουν ανατραφεί να πιστεύουν ότι η αγάπη και ο γάμος είναι η αληθινή ολοκλήρωσή τους, υποτίθεται ότι είναι ελεύθερες ν' αφήσουν το σπίτι τους, όποτε η βία γίνει υπερβολικά μεγάλη. Στην πραγματικότητα οι γυναίκες δεν έχουν την ελευθερία να φύγουν απ' το σπίτι μετά την κακοποίησή τους.

Η) Μακροχρόνιες σχέσεις κακοποίησης μπορούν ν' αλλάξουν προς το καλύτερο: οι σχέσεις, που στηρίζονται στην ισχύ του άντρα πάνω στη γυναίκα είναι αδύνατο να μετατραπούν σε σχέση ισότητας. Ακόμη και με τη μεγαλύτερη εξωτερική βοήθεια αυτές οι σχέσεις δεν μπορούν ν' απαλλαγούν απ' τη βία. Στην καλύτερη περίπτωση, μπορεί να μειωθεί η συχνότητα και η σοβαρότητα των κακοποιήσεων. Χωρίς καμιά βοήθεια μπορούν να πάρουν τις διαστάσεις ανθρωποκτονιών ή αυτοκτονιών. Η καλύτερη ελπίδα γι' αυτά τα ζευγάρια είναι να διακόψουν τις σχέσεις τους. Υπάρχει πιθανότητα ότι με κάποιον άλλο σύντροφο μπορεί ν' αλλάξει ο συσχετισμός των δυνάμεων και κάτω από συνθήκες ισότητας να μπορέσουν να ζήσουν μια μη βίαιη σχέση.

Θ) Οι δράστες είναι βίαιοι σ' όλες τις σχέσεις τους: ένα μικρό ποσοστό των κακοποιημένων γυναικών ζουν με άντρες, που φέρονται βίαιο όχι μόνο στις γυναίκες τους, αλλά και στον καθένα, που βρίσκεται στο δρόμο τους. Επίσης, τείνουν προς την οικονομική και κοινωνική περιθωριοποίηση. Συχνά έχουν προβλήματα με την αστυνομία και αρκετές φορές βρίσκονται στα δικαστήρια. Γενικά όμως, οι περισσότεροι άντρες, που κακοποιούν τις γυναίκες τους, δεν είναι βίαιοι σ' άλλους τομείς της ζωής τους.

Ι) Οι δράστες είναι αποτυχημένοι στην επαγγελματική τους ζωή: έχει υποστηριχθεί, πως οι άντρες, που αισθάνονται λιγότερο ικανοί από τις γυναίκες τους καταφεύγουν στη βία. Αντίθετα έρευνες στην Αγγλία έχουν δείξει πως γιατροί, δημόσιοι υπάλληλοι και αστυνομικοί έχουν τη μεγαλύτερη συχνότητα μεταξύ αυτών, που κακοποιούν τις γυναίκες τους. Ανάμεσα

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

στους εύπορους δράστες ήταν γιατροί, δικηγόροι, επιστήμονες, καθηγητές κ.ά., οι οποίοι είχαν και κάποια συμμετοχή σε κοινωνικές δραστηριότητες.

ΙΑ) Το ποτό οδηγεί στη βίαιη συμπεριφορά: πολλές γυναίκες κάνουν συσχετισμό της σχέσης ανάμεσα στην κατανάλωση οινοπνεύματος και στην κακοποίηση. Πολλές κατηγορούν το ποτό για τα επεισόδια κακοποίησής τους. Πάντως, γεγονός ήταν ότι οι άντρες τους τις έδερναν είτε μεθυσμένοι είτε όχι. Η κακοποίηση δεν οφειλόταν πάντα στο ποτό, ούτε βέβαια όλοι οι άντρες, που πίνουν κακοποιούν τις συντρόφους τους. Βέβαια υπάρχει κάποια σχέση ανάμεσα στο ποτό και την κακοποίηση, την οποία δεν μπορούμε να παραβλέψουμε.

Είναι λογικό, λοιπόν, να υποθέσουμε πως σε πολλές περιπτώσεις το αλκοόλ μπορεί να χαρακτηριστεί ως παράγοντας ενίσχυσης των βίαιων σχέσεων. Αλλά είναι ψυχολογικά ευκολότερο για τις κακοποιημένες γυναίκες να κατηγορούν το ποτό για τη βία. Συχνά οι άντρες έπιναν για να καλμάρουν τα νεύρα τους. Το ποτό φαινόταν να τους δίνει μια αίσθηση δύναμης. Πολλές απ' τις γυναίκες αισθάνονταν, πως αν κατάφερναν να κάνουν τους άντρες τους να σταματήσουν το ποτό, ίσως τότε να σταματούσαν τις κακοποιήσεις. Οι πιο βίαιες σωματικές κακοποιήσεις γίνονταν από τους άντρες, που έπιναν συνέχεια.

Το ποτό προσφέρει απλώς ένα καλό άλλοθι για ν' απαλλαγούν απ' την ευθύνη τους. Αν ένας μεθυσμένος κάνει οποιαδήποτε άλλη εγκληματική πράξη δεν απαλλάσσεται, αλλά τιμωρείται απ' το νόμο.

ΙΒ) Οι δράστες είναι ψυχοπαθολογικά άτομα: αν οι δράστες μπορούσαν να χαρακτηριστούν αντικοινωνικές και ψυχοπαθολογικές προσωπικότητες, τότε η ατομική ψυχοπαθολογία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να διαχωρίσει τους δράστες από τους φυσιολογικούς άντρες. Οι περιγραφές των δραστών έδειξαν, πως αυτοί είχαν πολλά είδη προσωπικών διαταραχών, που όμως δεν θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ψυχοπαθολογικές. Ένα χαρακτηριστικό, που είχαν πραγματικά κοινό ήταν η εξαιρετική ικανότητά τους να χρησιμοποιούν τη γοητεία σαν μια τεχνική επηρεασμού. Όλες οι γυναίκες περιέγραφαν τους άντρες τους σαν να είχαν διπλή προσωπικότητα.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Ο δράστης μπορεί να είναι είτε πολύ καλός, είτε πολύ κακός. Μπορεί να περνά από τη μια στην άλλη συμπεριφορά με μια υποκριτική ικανότητα αντάξια ενός καλού ηθοποιού. Αλλά αντίθετα με τις ψυχοπαθολογικές περιπτώσεις, ο δράστης αισθάνεται ενοχή και ντροπή για τις ανεξέλεγκτες ενέργειές του. Αν μπορούσε να σταματήσει τη βίαιη συμπεριφορά του θα το έκανε.

ΙΓ) Οι δράστες δεν αγαπούν τις γυναίκες τους: αυτός ο μύθος έχει γεννήσει άλλους, ιδιαίτερα εκείνον, που παρουσιάζει τις γυναίκες να 'χουν μαζοχιστικές τάσεις.

Οι γυναίκες έχουν κατηγορηθεί ότι αγαπούν περισσότερο τη βιαιότητα των αντρών παρά την ευγένειά τους, γιατί είναι δύσκολο για την κοινωνία να παραδεχτεί ότι αυτοί, που κακοποιούν τις γυναίκες τους τις αγαπούν.

Αλλά οι δράστες συχνά περιγράφονται από τα θύματα σαν «αγαπημένα αγόρια» και ότι δεν είναι επιθετικοί. Είναι χαριτωμένοι, περιποιητικοί, ευαίσθητοι, ελκυστικοί και στοργικοί με τις γυναίκες τους. Η κυκλική θεωρία της κακοποίησης, εξηγεί πως η συμπεριφορά των δραστών, που εμφανίζονται ν' αγαπούν τα θύματά τους συγκρατεί τις γυναίκες και τις εγκλωβίζει σε σχέσεις κακοποίησης.

ΙΔ) Ένας δράστης δέρνει επίσης και τα παιδιά του: αυτός ο μύθος έχει κάποια πραγματική βάση. Αυτοί οι άντρες επίσης, ήταν ύποπτοι για σεξουαλική αποπλάνηση των κοριτσιών τους. Υπήρχαν παιδιά, που δεν κακοποιούνταν, τα παιδιά όμως αυτά υπέφεραν πιο βαθιά, ζώντας σε σπίτι, που ο πατέρας κακοποιούσε τη μητέρα. Γυναίκες, που είχαν δει τον πατέρα τους να χτυπά τη μητέρα τους υπέφεραν από ψυχικά τραύματα, που δεν είχαν ακόμη επουλωθεί. Μελετώντας κάποιος τους παραπάνω μύθους διαπιστώνει ότι διαιωνίζονται λαθεμένες απόψεις στο θέμα της κακοποίησης των γυναικών. Τις απόψεις αυτές θα πρέπει να τις διαδέχονται πιο ευρύτερες κοινωνικές αντιλήψεις. Σήμερα διαπιστώνουμε τις προσπάθειες, που γίνονται από τους παγκόσμιους φορείς για την αποκατάσταση των μύθων αυτών, αφενός με τη συνειδητοποίηση της σκληρής πραγματικότητας, που βιώνουν οι γυναίκες κατά τη διάρκεια της κακοποίησής τους και

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

αφετέρου με στρατηγικές για την ενδυνάμωση των γυναικών αυτών και τη θετική προσαρμογή τους στη ζωή.

7.1. Φάσεις κακοποίησης³¹

Οι κακοποιημένες γυναίκες δεν κακοποιούνται συνέχεια, ούτε σε τυχαία χρονικά διαστήματα. Ο κύκλος κακοποίησης εμφανίζεται να έχει τρεις διαφορετικές φάσεις, που ποικίλουν σε χρόνο και έκταση όχι μόνο ανάμεσα σε διαφορετικά ζευγάρια, αλλά και στο ίδιο το ζευγάρι.

Αυτές οι φάσεις είναι:

- Η φάση δημιουργίας της έντασης
- Η έκρηξη ή το επεισόδιο κακοποίησης
- Η φάση ηρεμίας ή περιόδος αγάπης

Φάση πρώτη: δημιουργία της έντασης.

Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης συμβαίνουν κάποια επεισόδια μικρής σημασίας. Η γυναίκα μπορεί να ελέγχει αυτή τα επεισόδια με διάφορους τρόπους. Συνήθως προσπαθεί να ηρεμήσει το δράστη με τη βοήθεια τεχνικών, που έχουν προηγουμένως αποδειχθεί επιτυχείς. Μπορεί να γίνεται περιποιοτική, υποχωρητική και να προλαβαίνει όλες τις εκρήξεις του δράστη ή μπορεί να κρατάει αποστάσεις. Αφήνει το δράστη να πιστεύει πως δέχεται ότι ο θυμός του είναι δικαιολογημένος. Αν τα κάνει αυτά καλά, τότε το επεισόδιο θ' αποφευχθεί.

Η γυναίκα δεν ενδιαφέρεται για την πραγματικότητα της κατάστασης, γιατί προσπαθεί απελπισμένα να τον εμποδίσει να μην την κακοποιήσει περισσότερο. Προσφεύγει σε μια πολύ συνηθισμένη ψυχολογική άμυνα, αρνείται στον εαυτό της να θυμώσει από την άδικη επίθεση. Δικαιολογεί το δράστη, χρησιμοποιώντας σαν επιχείρημα το ότι ίσως έχει προβλήματα στη δουλειά του ή είχε πει πολύ και δεν ήξερε τι έκανε.

³¹ Για διεξοδικότερη μελέτη στα θέματα ενδοοικογενειακής βίας μπορούμε να ανατρέξουμε και στους εξής υπερσυνδέσμους:
[http://www.eif.gov.cy/mlsi/dl/genderequality.nsf/0/9102A3211F16FB70C22579A7002FD53D/\\$file/n_ενδοοικογενειακη_βια_και_n_av_τιμετωπιση_της.pdf](http://www.eif.gov.cy/mlsi/dl/genderequality.nsf/0/9102A3211F16FB70C22579A7002FD53D/$file/n_ενδοοικογενειακη_βια_και_n_av_τιμετωπιση_της.pdf)
ή και στο
<https://sites.google.com/site/dikouevi/kakopoiese-paramesele-anelikou>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

- ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
- ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
- MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
- DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Ο άνδρας είναι κακόκεφος, κακολογεί, απομονώνει τη γυναίκα, την προσβάλλει, επιβάλλει τη στοργή και την αγάπη του, φωνάζει, απειλεί, καταστρέφει διάφορα αντικείμενα και επικρίνει. Όμως, καθώς αυξάνεται η ένταση χάνεται και ο έλεγχος. Ο δράστης παρακινούμενος από την φανερά παθητική αποδοχή της βίαιης συμπεριφοράς δεν προσπαθεί να ελέγξει τον εαυτό του. Η στάση της κοινωνίας ενισχύει την πίστη του στο δικαίωμα να εξουσιάζει την γυναίκα του. Οι περισσότεροι δράστες είναι βίαιοι μόνο στα σπίτια τους, γιατί όλοι καταλαβαίνουν ότι μια τέτοια συμπεριφορά δεν είναι ανεκτή δημόσια.

Καθώς ο άντρας και η γυναίκα αισθάνονται την κλιμάκωση της έντασης στη πρώτη φάση, γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο να ελέγξουν την κατάσταση. Ο άνδρας αυξάνει την καταπίεσή του, η γυναίκα δεν μπορεί να κρατήσει κάποια ισορροπία. Είναι λιγότερο ικανή ν' αμυνθεί στον πόνο και στα χτυπήματα, ενώ δυσκολεύουν και τα ψυχολογικά βασανιστήρια.

Φάση δεύτερη: η έκρηξη.

Υπάρχει ένα σημείο προς το τέλος της φάσης δημιουργίας της έντασης, που ξεφεύγει από κάθε έλεγχο. Η δεύτερη φάση χαρακτηρίζεται από την ανεξέλεγκτη έκρηξη των εντάσεων, που έχουν δημιουργηθεί στην πρώτη φάση. Η έλλειψη ελέγχου και τα σοβαρά επεισόδια κακοποίησης διαχωρίζουν αυτή την φάση από την προηγούμενη. Και οι δύο έχουν χάσει τον έλεγχό τους. Η γυναίκα έχει χτυπηθεί σοβαρά.

Η δεύτερη φάση είναι συντομότερη, η αναμονή όμως δημιουργεί στη γυναίκα σοβαρό ψυχολογικό στρες: γίνεται αγχώδης, αισθάνεται κατάθλιψη, έχει αϋπνίες, έλλειψη όρεξης ή το αντίθετο. Πολλές γυναίκες υποφέρουν από πονοκεφάλους, υπέρταση, ταχυπαλμίες, στομαχόπονους, εκδήλωση αλλεργικών δερματικών συμπτωμάτων.

Όταν η επίθεση τελειώσει, ακολουθεί μια άρνηση για το τι έχει συμβεί. Οι δράστες και τα θύματα βρίσκουν τρόπους να δικαιολογήσουν τη σοβαρότητα τέτοιων επιθέσεων. Εάν υπάρχει σωματική βία, η γυναίκα ελαχιστοποιεί τον τραυματισμό της.

Φάση τρίτη: ευγενική συμπεριφορά.

Η τρίτη φάση χαρακτηρίζεται από υπερβολική αγάπη και ευγένεια απ' το δράστη. Ακολουθεί μετά τη δεύτερη φάση και φέρνει μια περίοδο ηρεμίας.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Ο δράστης συμπεριφέρεται σταθερά, είναι μετανιωμένος για τις πράξεις του. Ικετεύει για συγχώρεση, υπόσχεται να επισκεφτεί σύμβουλο, στέλνει λουλούδια και δώρα, κλαίει και επαναλαμβάνει: «δεν θα το ξανακάνω». Η κακοποιημένη γυναίκα θέλει να πιστεύει ότι θα σταματήσει να υποφέρει.

Τον δέχεται πάλι πίσω, κάνει προσπάθειες να σταματήσει τις νομικές δικαστικές διαδικασίες, αισθάνεται χαρούμενη και είναι αισιόδοξη. Σ' αυτή τη φάση πραγματοποιείται το συμβιωτικό δέσιμο. Και οι δύο εξαπατούν τον εαυτό τους, νομίζοντας ότι μπορούν ν' αποκτήσουν τελικά μια καλή σχέση.

7.2. Ψυχολογική κατάσταση κακοποιημένης γυναίκας

Ο κύκλος της βίας λαμβάνει χώρα, όταν ο θύτης σιγά-σιγά, απευαισθητοποιείται και έχει ανάγκη να δικαιολογήσει τη βίαιη συμπεριφορά του με το να ταπεινώνει το θύμα. Η υποτίμηση του θύματος οδηγεί σε περισσότερη βία, καθώς ο θύτης θεωρεί ότι το θύμα «αξίζει» αυτή τη βίαιη συμπεριφορά. Το θύμα τελικά σταματά ν' αντιδρά στην κακοποίηση.

Η κακοποιημένη γυναίκα, ανήμπορη ν' αλλάξει τη συμπεριφορά του συζύγου της και απελπισμένη από τη συνεχή κακοποίηση, έχει πολύ λίγες επιλογές ν' αλλάξει τη ζωή της. Γίνεται όλο και πιο παθητική και συγκαταβατική, καθώς βιώνει συνεχώς καταστάσεις, τις οποίες δε μπορεί να προβλέψει ή να ελέγξει.

Με τον καιρό αποδέχεται το ρόλο του θύματος ως αναπόφευκτο στοιχείο της σχέσης κακοποίησης. Οπότε, η θυματοποίηση γίνεται τόσο έντονη, οδηγώντας τη γυναίκα σταδιακά σε συναισθηματική παράλυση.

Η αβεβαιότητα για το μέλλον και ο τρόμος, που την παραλύει, κατακλύζουν μόνιμα το μυαλό της κακοποιημένης γυναίκας. Κατά τη διάρκεια της επίθεσης, η γυναίκα χάνει την αίσθηση του εαυτού της. Αναπτύσσει την ικανότητα ν' αποστασιοποιείται συναισθηματικά. Καθώς είναι ανήμπορη να ελέγξει τη βία ή να υπερασπιστεί τον εαυτό της, απομονώνεται ψυχοσωματικά από την εμπειρία, που βιώνει.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

- ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
- ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
- MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
- DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Αυτή η διαδικασία επιτρέπει στη γυναίκα ν' αρνείται το φόβο³², την οργή και την έλλειψη κάθε ελπίδας και να συνειδητοποιεί μόνο τα συναισθήματα αγάπης προς το θύτη.

Η αποσύνδεση απ' το συνειδητό εμποδίζει την κακοποιημένη γυναίκα να έχει την ικανότητα ν' αντιδρά κατάλληλα στα σημάδια του κινδύνου. Η αποσύνδεση αυτή, ενισχύει την τάση για άρνηση και τη «μαγική» πεποίθηση ότι η κακοποίηση δε θα επαναληφθεί. Αυτός ακριβώς ο τρόπος σκέψης αποτελεί αξεπέραστο εμπόδιο για τη θεραπεία.

Με το πέρασμα του χρόνου, η κακοποιημένη γυναίκα αποδέχεται τον τρόπο, που ο θύτης αντιλαμβάνεται την πραγματικότητα και βλέπει τον εαυτό της, όπως ο θύτης τον περιγράφει, δηλαδή, πιστεύει και η ίδια ότι είναι άχρηστη, ηλίθια, άσχημη ή ανεπιθύμητη. Καθώς η αυτοεκτίμησή της κλονίζεται, η ικανότητα να παίρνει πρωτοβουλίες και ν' αποφασίζει η ίδια για τον εαυτό της μειώνεται και αρχίζει ν' αποδέχεται το σύντροφό της σαν παντοδύναμο και παντογνώστη. Μια γυναίκα, που ζει μ' ένα σύντροφο-θύτη, θέλει να πιστεύει ότι κατά βάθος, ο ίδιος λυπάται πολύ για τη συμπεριφορά του, ότι θ' αλλάξει κι ότι η περίοδος, που λέγεται «μήνας του μέλιτος» και που συνήθως ακολουθεί μια πράξη κακοποίησης, θα συνεχίσει για πάντα.

Η αμφιθυμία, ένας κυρίαρχος παράγοντας στην ψυχολογία της κακοποιημένης γυναίκας, εκφράζεται ως αναποφασιστικότητα σχετικά με το να μείνει ή να φύγει απ' τη συγκεκριμένη σχέση. Αυτή η αμφιθυμία ενισχύεται εν μέρει απ' τα αισθήματα αδυναμίας, έλλειψης εμπιστοσύνης στον εαυτό της και το φόβο της αλλαγής.

Επιπλέον, η έλλειψη οικονομικής ανεξαρτησίας είναι ένα πρακτικό πρόβλημα, που αυξάνει τις δυσκολίες και τα εμπόδια για να φύγει. Επίσης, η μειωμένη αυτοπεποίθηση και το αίσθημα της ντροπής μπορούν ν' αποτρέψουν μια γυναίκα απ' το να ζητήσει βοήθεια από φίλους, συγγενείς ή επαγγελματίες.

Ντροπιασμένη απ' την εικόνα του εαυτού της μετά από ένα επεισόδιο κακοποίησης και απρόθυμη να συζητήσει την κατάστασή της, η γυναίκα αναγκάζεται να υποχωρήσει και να απομονωθεί.

³² Μία πολύ ενδιαφέρουσα μελέτη γενικά για το φόβο από τον ψυχίατρο-αναλυτή Γιώργο Ευαγγελάτο μπορούμε να βρούμε στο : <http://www.evaggelatos.com/ψυχολογια-φοβου-αντιμετωπιση/>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)

• ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
• ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
• MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
• DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Η απομόνωση μπορεί να επιβληθεί και από την παθολογική ζήλια του βίαιου συντρόφου, η οποία μπορεί ν' απομακρύνει τη γυναίκα ακόμα και απ' την απλή καθημερινή επαφή μ' άλλους ανθρώπους. Οι φίλοι και οι συγγενείς, φοβισμένοι από τη βία και απρόθυμοι ν' αντιμετωπίσουν την περίεργη συμπεριφορά του θύματος, παύουν να το στηρίζουν.

Η απομόνωση, που πλέον, χαρακτηρίζει τις κοινωνικές σχέσεις του θύματος, ενδυναμώνει ακόμη περισσότερο τη θέση του καταπιεστή.

Ο κύκλος της βίας ισχυροποιεί την πεποίθηση της γυναίκας ότι δεν μπορεί να ελέγξει τη ζωή της. Η εξάρτηση και η απώλεια του ελέγχου μπορεί να ενισχυθούν ακόμα περισσότερο και από τους κοινωνικούς θεσμούς - την αστυνομία, το νομικό σύστημα ή υπηρεσίες πρόνοιας - οι οποίοι ενδέχεται ν' αποδειχθούν αναποτελεσματικοί ή αδιάφοροι στις ανάγκες της.

8. Αντί επιλόγου..

Δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για τη βία κατά των γυναικών. Κανένα έθιμο, καμία παράδοση, κανένας πολιτισμός, ή θρησκεία δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη βία. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει λόγος να σταματάμε τις προσπάθειές μας για την πρόληψη και την εξάλειψή της και τη δίωξη των δραστών. Για την ευόδωση αυτού απαιτείται συντονισμός των πολιτικών σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η καταπολέμηση και η εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών απαιτεί επαγρύπνηση. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη συλλογή δεδομένων τόσο για τα θύματα όσο και τους δράστες της βίας. Το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών αποφάσισε σειρά ενεργειών με σκοπό την εξάλειψη και την πρόληψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών. Για το Συμβούλιο είναι ως θέμα προτεραιότητας. Αυτά αποφασίστηκαν στο πλαίσιο της 57ης Συνόδου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Καθεστώς βίας κατά των Γυναικών το 2013.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών
Organisation des Nations Unies
pour l' éducation,
la science et la culture

**ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
CLUB POUR L' UNESCO
MUNICIPALITÉ DE MAROUSSI (ATTICA)**

- ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΟΜΙΛΩΝ,
- ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
- MEMBRE DE LA FEDERATION HELLENIQUE
- DES CLUBS ASSOCIATIONS ET CENTRES POUR L' UNESCO

Οι υπουργοί-μέλη του Συμβουλίου κάλεσαν τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν σχέδια δράσης καθώς και προγράμματα ή στρατηγικές για την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών. Αυτό τόνισαν θα πραγματοποιηθεί μόνο με την εφαρμογή όλων των σχετικών νομοθετικών και μη νομοθετικών μέτρων. Το Συμβούλιο έθεσε επίσης την ανάγκη για την καταλληλότερη κατάρτιση συγκεκριμένων επαγγελματιών σε τέτοια θέματα από κάθε χώρα.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., καλούνται να συμβάλλουν ενεργά σε αυτό το θέμα.

Η Unesco Αμαρουσίου σε συνεργασία με κυβερνήσεις, την κοινωνία των πολιτών και τις οργανώσεις, που ασχολούνται με θέματα βίας κατά των γυναικών, θα συνεχίσει να ασχολείται συστηματικά και αδιάκοπα. Μέσα στο πλαίσιο του συνολικού της έργου που περιλαμβάνει ανάμεσα σε άλλα τις προσπάθειες για την εξάλειψη της φτώχειας, της προαγωγής της αειφόρου ανθρώπινης ανάπτυξης, την ενίσχυση της ορθής διακυβέρνησης, στοχεύει στην υποστήριξη όλων των ενεργειών που θα οδηγήσουν στην εξάλειψη αυτού του συνεχούς κύκλου βίας.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Το υπόεργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013" του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορά στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης «Δίκτυο προώθησης της ισότητας των φύλων και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και των κοινωνικών στερεοτύπων» στο πλαίσιο της Πράξης 3.2.4. «Υποστήριξη των Μ.Κ.Ο. (Γυναικείων Οργανώσεων)».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΓΓΙΦ/ΕΥΕ)

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO
ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Βασ. Γεωργίου 2-4, Μαρούσι, Αθήνα, Τ.Κ. 15122

2-4, Rue Vas. Georgiou, 15122, Maroussi, Athènes

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ / SECRETARIAT

Τηλ/Τél: 210-6147002 ❖ φαξ/fax: 210-6147004

url: www.unesco.gr ❖ e-mail: info@unesco.gr